

Domácí úkol III

Vypracoval: Daniel "Randál" Ransdorf

Podpis: _____

1. Cukrárna Je k dispozici 11 různých příchutí zmrzliny.

(a) Naskládej 3 různé příchutě na sebe $\iff$ Sestav 3-znakový řetězec z 11-znakové abecedy bez opakování znaků.

$$11^{\underline{3}} = 11 \cdot 10 \cdot 9 = \underline{\underline{990}}$$

(b) Zvol 4 kopečky, mohou mít stejnou příchutě $\iff$ Z 11 různobarevných hromádek vyber 4 kuličky

$$\binom{n+k-1}{k} = \binom{11+4-1}{4} = \binom{14}{4} = \underline{\underline{1001}}$$

(c) Sestav dezert z 5 vrstev, příchutě se mohou opakovat $\iff$ Sestav 5-znakový řetězec z 11-znakové abecedy, můžeš opakovat znaky.

$$11^5 = \underline{\underline{161051}}$$

(d) Dezert, kde buď:

i. 5 vrstev tvoří zmrlinové kopečky (mohou se opakovat příchutě) (zdůvodnění viz 1c)

$$11^5 = 161051$$

ii. nebo 3 vrstvy zmrzlinové a 2 crumble z 5 typů (mohou se opakovat) $\iff$ Udělej 5-znakový řetězec, kde 3 znaky budou z abecedy A o 11 znacích a 2 znaky budou z abecedy B o 5 znacích. Znaky se mohou opakovat

$$11^3 \cdot 5^2 \cdot \binom{5}{3} = 332750$$

*5 nad 3 přidáme, abychom započítali počet možností, které 3 z 5-ti vrstev mohou být zmrzlinové

Případy se navzájem vylučují a pokrývají všechny možnosti, takže celkový výsledek bude součet $161051 + 332750 = \underline{\underline{493801}}$

2. Rovnost

(a) Tvrzení:

$$\sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \binom{m}{r-k} = \binom{n+m}{r}$$

(b) **Důkaz 1** - kombinatorická úvaha:

Mějme množiny N o n prvcích a M o m prvcích, které mají prázdný průnik. Chceme vybrat r prvků množin.

i. Můžeme to vyjádřit, že vybíráme r prvků ze sjednocení množin N a M . Počet možností bude:

$$\binom{n+m}{r}$$

ii. Můžeme to také vyjádřit tak, že sečteme všechny možnosti, kolik vybereme prvků z které množiny. Takže z množiny N vybereme 0 prvků a z množiny M r prvků, pak z množiny N vybereme 1 prvek a z množiny M $r-1$ prvků. A tak dále, až vybereme z množiny N všech n prvků a z množiny M 0 prvků. Toto se dá zapsat jako suma pro všechny $k \leq n$, kde vybíráme k prvků z N a $r-k$ prvků z M , neboli:

$$\sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \binom{m}{r-k}$$

Nevadí, když bude $r-k$ záporné, protože se dané prvky vynulují.

Když se dá výsledek tohoto příkladu vyjádřit dvěma způsoby, pak oba výrazy jsou si rovny:

$$\sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \binom{m}{r-k} = \binom{n+m}{r}$$

Q.E.D.

(c) **Důkaz 2** - indukce podle n :

i. $n = 0$:

$$\begin{aligned} \binom{0}{0} \binom{m}{r} &= \binom{0+m}{r} \\ \binom{m}{r} &= \binom{m}{r} \end{aligned}$$

ii. $n + 1$:

Indukční předpoklad (IP):

$$\sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \binom{m}{r-k} = \binom{n+m}{r}$$

Chceme:

$$\sum_{k=0}^{n+1} \binom{n+1}{k} \binom{m}{r-k} = \binom{n+1+m}{r}$$

Ekvivalentními úpravami dokažme vzorec pro $n + 1$:

$$\sum_{k=0}^{n+1} \left(\binom{n}{k-1} + \binom{n}{k} \right) \binom{m}{r-k} = \binom{n+1+m}{r}$$

$$\stackrel{\text{Pascal}}{\Longleftrightarrow} \sum_{k=0}^{n+1} \binom{n}{k-1} \binom{m}{r-k} + \sum_{k=0}^{n+1} \binom{n}{k} \binom{m}{r-k} = \binom{n+1+m}{r}$$

Upravme oba členy levé strany

$$\sum_{k=0}^{n+1} \binom{n}{k-1} \binom{m}{r-k} = \underbrace{\binom{n}{-1} \binom{m}{r}}_0 + \sum_{k=1}^{n+1} \binom{n}{k-1} \binom{m}{r-k} \stackrel{j+1:=k}{=} \sum_{j=0}^n \binom{n}{(j+1)-1} \binom{m}{r-(j+1)} = \sum_{j=0}^n \binom{n}{j} \binom{m}{(r-1)-j}$$

$$\sum_{k=0}^{n+1} \binom{n}{k} \binom{m}{r-k} = \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \binom{m}{r-k} + \underbrace{\binom{n}{n+1} \binom{m}{r-k}}_0 = \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \binom{m}{r-k}$$

$$\sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \binom{m}{(r-1)-k} + \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \binom{m}{r-k} = \binom{n+1+m}{r}$$

$$\stackrel{IP}{\Longleftrightarrow} \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \binom{m}{(r-1)-k} + \binom{n+m}{r} = \binom{n+1+m}{r}$$

Když IP platí pro libovolné r , pak platí i pro $r - 1$

$$\stackrel{\text{IP pro } r-1}{\Longleftrightarrow} \binom{n+m}{r-1} + \binom{n+m}{r} = \binom{n+1+m}{r}$$

$$\stackrel{\text{Pascal}}{\Longleftrightarrow} \binom{n+m+1}{r} = \binom{n+1+m}{r}$$

Q.E.D